

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

z tematické inspekce

Základní škola Heyrovského 32, 635 00 Brno-Bystrc

Heyrovského 32, 635 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 066

Termín konání tematické inspekce: 22. a 23. duben 2002

Čj.	122 369/2002-11039
Signatura	t12cv115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY V PŘÍRODĚ

Školní inspekce byla zaměřena na zjištění a zhodnocení podmínek a průběhu výchovně vzdělávacích a relaxačních činností ve škole v přírodě, (dále ŠvP), na niž vyslala své žáky ze třetí a čtvrté třídy Základní škola Heyrovského 32, 635 00 Brno-Bystrc. Zřizovatelem školy je město Brno, městská část Brno-Bystrc, Opálkova 6, 635 00 Brno. Škola má právní subjektivitu.

ŠvP se konala v horském hotelu Tatra, Na Mikulcově 505, 756 06 Velké Karlovice. Jedná se o Hostýnsko-vsetínské vrchy, které náležejí do Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Horský hotel Tatra slouží jako škola v přírodě přechodně v době mimosezonní.

HODNOCENÍ PODMÍNEK A PRŮBĚHU VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH A RELAXAČNÍCH ČINNOSTÍ VE ŠKOLE V PŘÍRODĚ

Organizace pobytu ve škole v přírodě

Akce byla ze strany školy podložena řádnou smlouvou s hotelem Tatra, ve které se hotel mimo jiné zavázal dodržovat podmínky pro výchovu a výuku dětí a dále zajišťovat hygienické a stravovací podmínky pro děti.

Jednalo se o první letošní výjezd sledovaných tříd v době trvání 7 dní od 20. 4. 2002 do 26. 4. 2002. V souladu s vyhláškou č. 303/1996 Sb., o školách v přírodě, byl doložen písemný souhlas rodičů všech žáků, včetně spojení na rodiče a písemný závazek rodičů, že v případě nutnosti zajistí okamžitý odvoz žáka před stanoveným termínem návratu. Rovněž lékařské doporučení a písemné prohlášení rodičů o zdravotním stavu dítěte bylo doloženo u všech zúčastněných dětí.

Doprovod žáků ve ŠVP splňoval jak odborné a pedagogické, tak i zdravotní a morální podmínky. Byl tvořen dvěma učitelkami, vychovatelkou a čtyřmi studenty ve věku nad 18 let. Všichni studenti předložili doklad o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi a morální způsobilost již studenti ve většině případů osvědčili v předchozích akcích pořádaných školou.

Ocenění pro pořádající školu zasluhuje přítomnost praktické lékařky přímo na akci, čímž byla umožněna účast na ŠVP i dětem, které by jinak snad ani nemohly být do ŠVP zařazeny (např. vysoká četnost alergií, diabetes s aplikací inzulínu, kožní nemoci apod.). Lékařka měla k dispozici dvě kompletní lékárníčky, vedla podrobně zdravotnický deník a doložila napojení na rychlou lékařskou pomoc v Rožnově pod Radhoštěm a na nemocnici ve Vsetíně. Dále měla k dispozici kromě pevné linky i mobilní telefon a vlastní automobil.

Provozní řád ŠVP s přesným vymezením režimu dne byl dobře zpracován a byl viditelně vyvěšen na vhodném místě. Žáci s ním byli prokazatelně seznámeni a řídili se jím. Předepsaná doba pro spánek, výchovně vzdělávací činnost, pro relaxaci, stravování a hygienu byla do režimu dne řádně zakomponována. Velmi přehledně byly označeny jak pokoje doprovodného personálu, tak pokoje dětí.

Při činnostech mimo hotel byly dodržovány zásady bezpečnosti. Děti byly vždy řádně poučeny o následující činnosti a o pravidlech chování. Počet členů doprovodu vždy naplňoval požadavky stanovené pro odpovídající skupinu dětí.

Žáci byli před výjezdem na ŠVP ve škole řádně poučeni o chování na cestě i při pobytu ve ŠVP. Dokladem je zápis v třídních knihách obou zúčastněných tříd. Přimo na místě ve ŠVP byli žáci seznámeni s podmínkami v hotelu, v jeho bezprostředním okolí a byli poučeni o

zásadách chování na pokojích i v celém objektu ŠvP. Děti samy dokazovaly svým chováním znalost prostředí a dodržování všech stanovených pravidel. Třídní knihy obou tříd (III. A a IV. A) byly řádně vedeny.

Krásná krajina a klidné prostředí mimo běžnou zástavbu představují dostatečné důvody, proč si škola tento hotel vybrala jako místo pro konání ŠVP. I když hotel v letní a zimní sezoně slouží běžným turistům, v době mimosezonní se na ŠVP specializoval a jeho zaměstnanci již mají s pořádáním podobných akcí školních dětí dostatek zkušeností. Předností je, že se v době konání ŠVP v hotelu nekonala žádná další akce, ani nebyl provozován běžný restaurační provoz. Řádná činnost ŠVP tak nebyla narušována žádnými vnějšími zásahy, v blízkosti dětí se nepohybovaly cizí osoby.

Ubytovací podmínky pro děti byly na velmi dobré úrovni (hotelový pokoj s příslušenstvím). V některých pokojích však spaly některé děti na rozkládacím čalouněném lůžku, které bylo k tomuto účelu určeno a při běžném hotelovém provozu je takto používáno. Tato skutečnost však není plně v souladu s interním ustanovením školy, vypracovaným speciálně pro organizaci provozu ŠVP, které používání rozkládacích lůžek nedoporučuje. Učebny byly sice netradiční, ale prostorově vyhovující a s dostatečným vybavením pro výuku.

Při inspekci byly zjištěny v objektu konání ŠVP dva dílčí nedostatky, které se týkaly jednak částečně poškozených schodů tzv. zimního vchodu běžně používaného žáky a vysoké teploty vody, která neodpovídala podmínkám pro pobyt dětí. Oba nedostatky řešil ředitel školy s vedením hotelu přímo na místě ještě v průběhu inspekce.

Průběh výchovně vzdělávacích a relaxačních činností ve škole v přírodě

Vhodně upravený učební plán, příhodně vypracovaný plán výchovně vzdělávacích a relaxačních činností a vhodně sestavený rozvrh hodin vytvářely příznivé podmínky pro zdárný průběh ŠVP.

Výchovně vzdělávací činnost byla sledována v obou ročnících v oblasti českého jazyka, matematiky, prvouky, praktických činností, tělesné výchovy a výtvarné výchovy; ve čtvrté třídě navíc i v cizím jazyce. Výuka probíhala jednak ve vhodně upravených a účelně vybavených vnitřních prostorách, jednak ve volné přírodě. V obou případech byly splněny všechny předpoklady pro naplnění stanovených vzdělávacích cílů. Obě učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a při výuce výrazně prokazovaly svou odbornou i metodickou zdatnost. V učebnách bylo vyučování všech hospitovaných předmětů řízeno s ohledem na používání prvků „daltonského plánu“, což se projevovalo samostatnou prací jednotlivých žáků na zadaných úkolech. Z výukových postupů i z reakcí žáků bylo zřejmé, že děti jsou na tento styl výuky zvyklé a projevují při práci značnou dávku samostatnosti a osobní zodpovědnosti. Pracovní tempo bylo diferencované vzhledem ke schopnostem a speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků. Bylo účelně využíváno didaktické techniky a názorných vyučovacích pomůcek. Kontrola výsledků práce žáků a potřebná pomoc ze strany pedagogů byla průběžně uplatňována. Žáci se dobře orientovali v prakticky zaměřených úkolech, ve vyjmenovaných slovech, v základních početních úkonech a ve čtvrté třídě rovněž i v cizím jazyce; dílčí potíže jim působilo mluvnické učivo týkající se pádů a matematické učivo z oblasti slovních úloh. Při výuce ve volné přírodě byl uplatňován důraz na rozvoj pohybových schopností žáků (tělovýchovné prvky), na ekologická hlediska (důsledné dodržování zásad ochrany přírody), na rozvoj tvůrčí invence dětí (vytváření „totemů“ s předchozím sběrem příhodných přírodních materiálů), na radost z pobytu ve volné přírodě (velmi pěkná atmosféra při všech činnostech) a na dodržování bezpečnosti dětí (pevně stanovená pravidla pro volný pohyb dětí v prostoru). Výuka ve volné přírodě dětem zjevně působila radost; vzdělávací proces byl maximálně účinný.

Relaxační činnost byla hospitována jednak při odpolední turistické akci a jednak při soutěžním večeru. Kvalifikovanost i organizační a pedagogická zdatnost přítomné vychovatelky byla zárukou zdárného průběhu obou akcí.

Sledovaná odpolední turistická akce byla dobře připravena po stránce naukové ve vztahu k regionálním pověstem, méně už ve smyslu rozvoje vlastivědných znalostí dětí (např. byla opomenuta konkretizace lokalit v oblasti Hostýnsko-vsetínských vrchů, které byly při turistické cestě významnými prvky okolní krajiny). Zařazení této fyzicky dosti náročné akce na odpolední hodiny třetího dne pobytu dětí ve ŠvP bylo méně prozíravé vzhledem k vysokému počtu dětí se zdravotními problémy. Akce se zúčastnila lékařka (zdravotnice ŠvP), která pohotově poskytla odbornou pomoc dítěti se zdravotními potížemi. Velmi pozitivně vyznělo zakomponování beskydských pověstí do soutěživých činností dětí. Důsledně byla sledována a rozvíjena hlediska ekologická. S maximální dávkou zodpovědnosti bylo průběžně dbáno o bezpečnost žáků. Děti uvědoměle dodržovaly všechna stanovená pravidla chování. Pěkná pohoda umocňovaná častým zařazováním zpěvu byla poněkud narušena závěrečným spěchem k večeri.

Organizace soutěžního večera, při němž bylo důmyslně využito poznatků z odpolední vycházky, byla cíleně zaměřena na znalost regionu (pověsti, zvyky, písně, nářečí), na fyzickou zdatnost dětí (soutěžní hra „šest ran do klobouku“) i na posilování sociálních kompetencí žáků. Rozdělení dětí do družstev, nazvaných dle místních nářečních specifik, bylo pro děti zajímavé, neobvyklé a stimulovalo je k zájmu o region. Avšak vzhledem k tomu, že na plnění jednotlivých soutěžních úkolů vysílalo každé družstvo jen svého zástupce, nebylo zapojení dětí vždy rovnoměrně rozloženo.

Velmi pozitivní roli sehrála při odpolední i večerní akci přítomnost a promyšleně zorganizovaná činnost dvou studentů, kteří zodpovědně a iniciativně plnili všechny zadané úkoly.

Nutno konstatovat, že celkové výchovné působení všech přítomných pedagogických i nepedagogických pracovníků ŠvP se pozitivně promítalo i do kultury stolování, kdy děti v krásném prostředí hotelové jídelny prokazovaly upevněné návyky slušného chování. Zásady kulturního chování byly v průběhu společného stravování posilovány pozitivní motivací dětí, která byla uplatňována zařazováním vhodných, dobře promyšlených soutěživých prvků.

Hodnocení podmínek a průběhu výchovně vzdělávacích a relaxačních činností ve škole v přírodě

Organizace pobytu ve škole v přírodě probíhala v souladu s příslušnými právními normami.

Výchovně vzdělávací činnost vykazovala vynikající úroveň. Relaxační činnost byla realizována na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Organizaci a průběhu ŠvP věnuje škola velkou pozornost a s výraznou zodpovědností zajišťuje její přípravu i realizaci. Ředitel školy při své jednodenní návštěvě ŠvP v součinnosti s vedením ŠvP okamžitě a účinně reagoval na některá výše zmíněná dílčí zjištění.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 4. 5. 2000 čj. BM0005/295 včetně protokolu provedení změny ze dne 24. 8. 2000 čj. Sine/2000
- Smlouva ze dne 28. 1. 2002 a 29. 1. 2002 mezi Základní školou Heyrovského 32, Brno (v zastoupení Mgr. Polmanové) s provozovatelem zařízení - s Horským hotelem Tatra o zajištění ŠvP
- Písemný souhlas zákonných zástupců žáků k zařazení dítěte do ŠvP (u všech žáků)
- Písemný doklad o projednání případného individuálního odvozu žáka rodičem před stanoveným termínem návratu (u všech žáků)
- Písemné prohlášení zákonného zástupce o zdravotním stavu dítěte (u všech žáků)
- Lékařské posouzení zdravotní způsobilosti dítěte (u všech žáků)
- Zdravotnický deník
- Doklady o odborné, pedagogické a zdravotní způsobilosti pedagogických pracovníků doprovázejících děti
- Doklady o zdravotní způsobilosti nepedagogických pracovníků doprovázejících děti
- Upravený učební plán a plán činnosti pro ŠvP
- Upravený rozvrh hodin
- Provozní řád s režimem dne
- Třídní knihy třídy III. A a IV. A
- Doklad o kontaktech na zdravotnická zařízení v Rožnově pod Radhoštěm a ve Vsetíně
- Rozpis nočních služeb pracovníků ŠvP

ZÁVĚR

Pobyt žáků ve škole v přírodě je organizován v souladu s příslušnými právními normami.

Úroveň podmínek a průběhu výchovně vzdělávacích činností je hodnocena jako vynikající, relaxační činnosti byly připravovány a uskutečňovány na velmi dobré úrovni. Při všech realizovaných činnostech byl důsledně sledován jejich ozdravný účinek na děti.

Škola v přírodě plnila dle zjištěných skutečností ve všech ohledech svůj účel.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	J. Měřinská, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Jiří Koc

V Brně dne 3. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:13.5.2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Jan Mikáč, ředitel ZŠ	J.Mikáč, v.r. podpis
-------------------------------	-------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	28.5.2002	Čj.: 122 454/2002
ÚMČ Brno-Bystrc, Opálkova 6, 635 00 Brno	28.5.2002	Čj.:122455/2002
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány